

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 287/2019-52

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. júla 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojмира Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie

- základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 421/2010, postupom Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. 11 CoP 499/2014 a sp. zn. 11 CoP 273/2017 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Cdo 93/2016 a sp. zn. 2 Cdo 88/2018 a

- čl. 12 ods. 1 až 4, čl. 13 ods. 1 až 4 a čl. 14 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 3 ods. 1 a 3, čl. 4 ods. 1 až 4, čl. 5 Listiny základných práv a slobôd a základných práv podľa čl. 32 ods. 1 a 4 a čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 14, čl. 17 a čl. 18 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 5 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 28 P 421/2010 zo 6. mája 2014 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, rozsudkom Krajského súdu

v Bratislave sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 88/2018 z 31. januára 2019 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie

- základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 28 P 421/2010 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 11 CoP 499/2014 a sp. zn. 11 CoP 273/2017 (ďalej aj „napadnuté konania krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Cdo 93/2016 a sp. zn. 2 Cdo 88/2018 (ďalej aj „napadnuté konania najvyššieho súdu“) a

- čl. 12 ods. 1 až 4, čl. 13 ods. 1 až 4 a čl. 14 ústavy, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 3 ods. 1 a 3, čl. 4 ods. 1 až 4, čl. 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej aj „listina“) a základných práv podľa čl. 32 ods. 1

a 4 a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 14, čl. 17 a čl. 18 dohovoru a čl. 5 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7 k dohovoru“) rozsudkom okresného súdu sp. zn. 28 P 421/2010 zo 6. mája 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 88/2018 z 31. januára 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“) a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou napadnutého konania vedeného okresným súdom, predmetom ktorého bolo rozhodovanie vo veci návrhu matky (sťažovateľky) na zníženie výživného na v čase podania návrhu neplnoletého syna a návrhu otca na zvýšenie výživného na v čase podania návrhu neplnoletého syna. O predmetných návrhoch okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že ich zamietol a žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania nepriznal.

3. Napadnutý rozsudok okresného súdu bol na odvolanie sťažovateľky vo veci zníženia výživného potvrdený ako vecne správny rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015.

4. O dovolaní proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015 rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Cdo 93/2016 z 30. marca 2017 tak, že citované rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie pre odňatie možnosti sťažovateľky konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) z dôvodu, že vyjadrenie otca k odvolaniu sťažovateľky proti napadnutému rozsudku okresného súdu nebolo sťažovateľke doručované s možnosťou oboznámiť sa s ním a prípadne sa k nemu vyjadriť.

5. Krajský súd po vrátení veci rozsudkom sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 rozsudok okresného súdu v napadnutej časti vo veci návrhu sťažovateľky na zníženie výživného potvrdil ako vecne správny.

6. O dovolaní sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho odmietol ako oneskorene podané podľa § 447 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

7. V kontexte namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažovateľka zdôrazňuje, že okresný súd o jej návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti rozhodol až po viac ako troch rokoch od jeho podania a v priebehu konania „*bol opakovane pasívny*“.

8. Procesne vadný postup krajského súdu bol podľa sťažovateľky dôvodom, pre ktorý bola nútená „*hájiť svoje práva podaním dovolania, čo spôsobilo... ďalšie predĺženie konania súdu vo veci.*“.

9. Okrem toho k zbytočným priesťahom zo strany krajského súdu došlo podľa sťažovateľky aj tým, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 93/2016 z 30. marca 2017 doručoval takmer šesť mesiacov a následne opätovne vo veci rozhodol „*formalisticky, s prílišnou unáhlenosťou, administratívne, od stola...*“.

10. Celková doba rozhodovania vo veci návrhu sťažovateľky je podľa jej názoru neprimeraná, keďže v čase podania návrhu mal jej maloletý syn 13 rokov a v čase konečného meritórneho rozhodnutia krajského súdu dosiahol vek 22 rokov.

11. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je podľa sťažovateľky nepredvídateľné, keďže odporuje platnej právnej úprave a praxi. V tejto súvislosti uvádza, že advokát [REDAKOVANÉ], ktorého splnomocnila na zastupovanie vo veci v konaní pred okresným súdom a krajským súdom, sťažovateľku nemohol zastupovať v dovolacom konaní. Advokát [REDAKOVANÉ] bol sťažovateľkou splnomocnený jednoduchým plnomocenstvom na jej zastupovanie vo veci podania dovolania na najvyššom súde proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015 a napadnutému rozsudku okresného súdu. Podaním dovolania (vykonaním úkonu) teda plnomocenstvo zaniklo.

12. V dôsledku uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 93/2016 z 30. marca 2017 stratil rozsudok krajského súdu sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015 právoplatnosť a v pokračujúcom konaní „ostala platná aj plná moc, ktorú sťažovateľka“ udelila [REDAKOVANÉ].

13. Z uvedeného dôvodu bolo bez právneho dôvodu rozsudok krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 doručovať advokátovi [REDAKOVANÉ] a označiť takéto doručenie za právne účinné. Sťažovateľka nesúhlasí s názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého bolo pre účely posúdenia zachovania lehoty pre podanie dovolania proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 rozhodujúce doručenie citovaného rozhodnutia odvolacieho súdu advokátovi [REDAKOVANÉ], ktorý sťažovateľku v odvolacom konaní nezastupoval, takže došlo k vadnému doručeniu rozhodnutia odvolacieho súdu, čo zakladá prekážku nadobudnutia právoplatnosti.

14. Sťažovateľka ďalej zdôrazňuje, že citované rozhodnutie krajského súdu jej ako účastníčke konania bolo doručené 27. decembra 2017, takže pokiaľ dovolanie proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 bolo podané prostredníctvom jej právnej zástupkyne advokátky [REDAKOVANÉ] 27. februára 2018 bolo podané v lehote, a preto odmietnutie dovolania pre oneskorenosť bolo bez právneho dôvodu.

15. Sťažovateľka ďalej namieta aj nesprávnosť skutkového stavu, z ktorého vychádzal najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní, keď dovolanie bolo podané 27. februára 2018, najvyšší súd pritom uvádza nesprávny dátum 28. februára 2018. Sťažovateľka *„zásadne namieta takéto porušovanie základných práv voči nej v konaní, neumožnenie jej ako sťažovateľke prístup na súdu, prístup k spravodlivosti...“*.

16. Sťažovateľka namieta, že k porušeniu jej práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom došlo aj z dôvodu nesprávneho procesného postupu krajského súdu, ktorý opakovane porušil zásadu kontradiktórnosti a v rozpore s právnym názorom najvyššieho súdu *„podanie otca t. č. už plnoletého [REDAKOVANÉ], ktorým otec reagoval na odvolanie matky podaním z 18. augusta 2014 (č. l. 596) spisu, ktoré nebolo doručené matke na vyjadrenie, nedoručil ani po dovolacom konaní v roku 2017 v odvolacom konaní a neprihliadal ani na jej podania doručené súdu, ani na tie z 21.08.2017 zo dňa 29.09.2017.“*.

17. Uvedeným postupom krajského súdu došlo pre rozpor *„s preukázaným stavom sťažovateľkinej invalidity a ťažkého zdravotného postihnutia“* k porušeniu ustanovení Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím. V tejto súvislosti sťažovateľka argumentuje, že krajský súd vo veci meritórne rozhodol 24. októbra 2017, a to aj napriek tomu, že mu bola známa skutočnosť nemožnosti sťažovateľky sa vyhlásenia rozsudku v uvedený deň zúčastniť, čím došlo k odňatiu jej práva byť osobne prítomná na vyhlásení rozsudku.

18. Porušenie práva zaručeného čl. 13 dohovoru sťažovateľka odôvodňuje tým, že krajský súd nevykonal pri svojom rozhodovaní vo veci samej žiadne dokazovanie s prihliadnutím na to, že *«mu stačia informácie „aktuálne v roku 2013“ známe mu z jeho činnosti (č. l. 601)»*, teda nerozhodoval v súlade so skutkovým stavom, ktorý existoval v čase rozhodovania.

19. Napadnutý rozsudok okresného súdu, rozsudky krajského súdu sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015 a sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017

a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sú podľa sťažovateľky zmätočné a nezrozumiteľné pre nevysporiadanie sa s jej námietkami.

20. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, postupom krajského súdu v napadnutých konaniach a postupom najvyššieho súdu v napadnutých konaniach a ustanovení a práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a protokolu č. 7 k dohovoru citovaných v záhlaví tohto rozhodnutia napadnutým rozsudkom okresného súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, rozsudkami krajského súdu sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015 a sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 a postupom predchádzajúcim ich vydaniu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu. Sťažovateľka zároveň požaduje zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 a priznanie finančného zadosťučinenia v celkovej sume 85 000 €, ako aj náhrady trov konania v sume 374,81 €.

21. Priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľka odôvodňuje neprimeranou dĺžkou konania vo veci, odopieraním spravodlivosti a prístupu k súdu.

II.

22. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

23. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

24. V súlade s čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

25. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

26. V súlade s § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

27. Podľa čl. 12 ods. 1 až 4 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné (odsek 1). Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať (odsek 2). Každý má právo slobodne rozhodovať o svojej národnosti. Zakazuje sa akékoľvek ovplyvňovanie tohto rozhodovania a všetky spôsoby nátlaku smerujúce k odnárodňovaniu (odsek 3). Nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody (odsek 4).

28. V súlade s čl. 13 ods. 1 až 4 ústavy povinnosti možno ukladať a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti

fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2 (odsek 1). Medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom (odsek 2). Zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky (odsek 3). Pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ (odsek 4).

29. V súlade s čl. 14 ústavy každý má spôsobilosť na práva.

30. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

31. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

32. V súlade s čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

33. Podľa čl. 1 listiny ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

34. V súlade s čl. 2 ods. 2 a 3 listiny štátnu moc možno uplatňovať iba v prípadoch a v medziach ustanovených zákonom, a to spôsobom, ktorý ustanoví zákon (odsek 2). Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá (odsek 3).

35. Podľa čl. 3 ods. 1 a 3 listiny základné práva a slobody sa zaručujú všetkým bez rozdielu pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej

menšine, majetku, rodu alebo iného postavenia (odsek 1). Nikomu nemožno spôsobiť ujmu na právach pre uplatňovanie jeho základných práv a slobôd (odsek 3).

36. V súlade s čl. 4 ods. 1 až 4 listiny povinnosti možno ukladať iba na základe zákona a v jeho medziach a len pri zachovaní základných práv a slobôd (odsek 1). Medze základných práv a slobôd možno za podmienok ustanovených Listinou základných práv a slobôd upraviť iba zákonom (odsek 2). Zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky (odsek 3). Pri používaní ustanovení o medziach základných práv a slobôd musí sa dbať na ich podstatu a zmysel. Také obmedzenia nemožno zneužívať na iné účely, než na ktoré boli ustanovené (odsek 4).

37. Podľa čl. 5 listiny každý má spôsobilosť na práva.

38. V súlade s čl. 32 ods. 1 a 4 listiny rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona. Osobitná ochrana detí a mladistvých je zaručená (odsek 1). Starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona (odsek 4).

39. Podľa čl. 36 ods. 1 a 2 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne (odsek 1). Kto tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takého rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nemožno vylúčiť preskúmavanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd podľa Listiny (odsek 2).

40. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

41. V súlade s čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto Dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

42. Podľa čl. 17 dohovoru nič v tomto Dohovore sa nemôže vykladať tak, akoby dávalo štátu, skupine alebo jednotlivcovi akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z tu priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to Dohovor ustanovuje.

43. V súlade s čl. 18 dohovoru obmedzenia, ktoré tento Dohovor pripúšťa pre uvedené práva a slobody, nesmú sa využívať na iný účel než na ten, na ktorý boli určené.

44. V súlade s čl. 5 protokolu č. 7 k dohovoru pri uzavieraní manželstva, za jeho trvania a pri rozvode majú manželia rovnaké práva a povinnosti občianskoprávnej povahy medzi sebou a vo vzťahu ku svojim deťom. Tento článok nebráni štátom prijať opatrenia, ktoré sú nevyhnutné v záujme detí.

III.

45. Ústavný súd v úvode predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti konštatuje, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou ústavnej sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Text uvedený mimo petitu pokladá ústavný súd

za súčasť odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ktorý nemôže doplniť petit (m. m. I. ÚS 316/09, I. ÚS 98/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011). Vzhľadom na uvedené skutočnosti namietané porušenia Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím obsiahnuté v texte ústavnej sťažnosti posudzoval ústavný súd iba ako súčasť argumentácie sťažovateľky.

46. S prihliadnutím na petit ústavnej sťažnosti je predmetom preskúmania v tomto konaní namietané porušenie práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, postupom krajského súdu v napadnutých konaniach a postupom najvyššieho súdu v napadnutých konaniach, ako aj ustanovení a práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a protokolu č. 7 k dohovoru citovaných v záhlaví tohto rozhodnutia napadnutým rozsudkom okresného súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, rozsudkami krajského súdu sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015 a sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 a postupom predchádzajúcim ich vydaniu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu.

47. V úvode tohto rozhodnutia ústavný súd predovšetkým konštatuje, že ústavná sťažnosť aj napriek jej koncipovaniu kvalifikovaným právnym zástupcom vykazuje znaky nekoherentnosti a zmätočnosti. Ústavný súd sa aj napriek uvedenému v záujme naplnenia materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti zameral pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti na posúdenie toho, či sú dané zákonné dôvody odmietnutia ústavnej sťažnosti v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde, resp. či sú splnené podmienky pre prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, postupom krajského súdu v napadnutých konaniach a postupom najvyššieho súdu v napadnutých konaniach

48. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia

štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. K rešpektovaniu, resp. naplneniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy preto nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

49. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi (v tomto prípade okresným súdom, krajským súdom a najvyšším súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom všeobecného súdu, ústavný súd ústavnú sťažnosť zásadne odmieta ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

50. V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

51. Zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti vyplýva, že vo veci návrhu sťažovateľky na zníženie výživného na maloletého bolo v čase podania ústavnej sťažnosti konanie v merite veci už právoplatne skončené, a to nadobudnutím právoplatnosti napadnutého rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 (citované rozhodnutia nadobudli právoplatnosť 15. decembra 2017).

52. Z ďalších zistení vyplýva, že aj v konaniach vedených krajským súdom pod sp. zn. 11 CoP 499/2014 a najvyšším súdom pod sp. zn. 2 Cdo 93/2016 a sp. zn. 2 Cdo 88/2018 už boli v čase podania ústavnej sťažnosti vydané relevantné rozhodnutia, a tým aj odstránená právna neistota sťažovateľky (v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 11 CoP 499/2014 bolo meritórne rozhodnutie vydané 14. apríla 2015, v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 2 Cdo 93/2016 bolo rozhodnutie o dovolaní vydané 30. marca 2017 a v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 2 Cdo 88/2018 bolo rozhodnutie o dovolaní vydané 31. januára 2019).

53. Z uvedeného vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už okresný súd, krajský súd ani najvyšší súd svojím postupom v napadnutých konaniach nemohli porušovať základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže napadnuté konania vedené okresným súdom, krajským súdom a najvyšším súdom boli v tom čase už skončené. Táto skutočnosť v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

54. Na tomto základe relevantnú časť ústavnej sťažnosti ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu ustanovení a práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a protokolu č. 7 k dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

55. Sťažovateľka zásadnou námietkou spochybňuje ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a postupu, ktorý predchádzal vydaniu tohto rozhodnutia. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľky smerujúce proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 odmietnuté ako podané oneskorene v súlade s § 447 písm. a) CSP.

56. Sťažovateľka v tejto súvislosti argumentuje nedostatočnosťou odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ako aj zamedzením v prístupe k súdu a v konkrétnostiach zdôrazňuje, že pre neúčinnosť doručovania rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 advokátovi [REDAKOVANÉ] nemožno súhlasiť s názorom najvyššieho súdu, ktorý vyhodnotil dovolanie ako oneskorene podané.

57. Sťažovateľka ďalej uvádza, že pre posúdenie lehoty na podanie dovolania je nevyhnutné prihliadať na dátum doručenia rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 samotnej sťažovateľke, prípadne na skutočnosť, že dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 nebol doručený advokátovi [REDAKOVANÉ], ktorý sťažovateľku zastupoval. Okrem toho sťažovateľka namieta aj nesprávnosť skutkového stavu, keďže v samotnom napadnutom uznesení najvyšší súd nesprávne uvádza, že dovolanie bolo podané až 28. februára 2018, a pritom dovolanie bolo sťažovateľkou podané 27. februára 2018.

58. S prihliadnutím na argumentáciu sťažovateľky ústavný súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu predovšetkým z pohľadu záruk spravodlivého súdneho konania, a to s prihliadnutím na požiadavku náležitého odôvodnenia citovaného rozhodnutia.

59. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne čl. 36 ods. 1 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu neexistuje medzi nimi podstatná odlišnosť (sp. zn. II. ÚS 27/07), a preto ich namietané porušenie možno posudzovať spoločne.

60. V nadväznosti na námietky sťažovateľky, ktorými táto spochybňuje ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a postup predchádzajúci vydaniu

tohto rozhodnutia z pohľadu záruk obsiahnutých v čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

61. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých a konanie vo veciach výživného na plnoleté osoby sú mimosporovými konaniami, na ktoré sa s účinnosťou od 1. júla 2016 vzťahuje Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „CMP“). Vzhľadom na skutočnosť, že Civilný mimosporový poriadok neobsahuje okrem § 77 (dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu) ďalšiu osobitnú úpravu dovolacieho konania použiteľnú vo veciach úpravy výkonu rodičovských práv a povinností s prihliadnutím na § 2 ods. 1 CMP, najvyšší súd v posudzovanej veci správne subsidiárne aplikoval ustanovenia Civilného sporového poriadku (predovšetkým § 419 až § 457).

62. Právo na súdnu ochranu sa v civilnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých všeobecný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred všeobecným súdom

vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravoval v čase podania dovolania § 419 a nasl. CSP.

63. Najvyšší súd ako súd dovolací najskôr preskúmal procesné podmienky prípustnosti dovolania a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť ako oneskorene podané s odôvodnením, že v rozpore s § 427 ods. 1 CSP nebolo podané v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu.

64. Najvyšší súd vychádzal pri odôvodňovaní svojho záveru o oneskorenosti sťažovateľkou podaného dovolania zo skutočnosti, že dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 bol doručený na základe plnej moci obsiahnutej na č. l. 684 predmetného spisu advokátovi [REDACTED] s dátumom doručenia 30. november 2017 a sťažovateľka podala dovolanie na okresnom súde 28. februára 2018, teda zjavne po uplynutí lehoty na podanie dovolania, ktorá uplynula 30. januára 2018.

65. V súvislosti s preskúmaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, ústavný súd poukazuje v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (m. m. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016).

66. Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie odmietnutia dovolania najvyšším súdom pre nenaplnenie procesnej podmienky prípustnosti dovolania, a to dodržania zákonom stanovenej lehoty, je ústavne udržateľné.

67. V súlade s § 427 ods. 1 prvou vetou CSP dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

68. Sťažovateľka k ústavnej sťažnosti priložila plnomocenstvo z 21. mája 2015, z obsahu ktorého najvyšší súd pri posudzovaní podmienky zachovania lehoty pre podanie dovolania vychádzal, v ktorom sa predovšetkým uvádza, že sťažovateľka splnomocňuje advokáta [REDAKOVANÉ], aby „*vykonával všetky úkony, prijímal doručované písomnosti, podával návrhy a žiadosti, uzavíeral zmier, uznával uplatnené nároky... a to všetko i vtedy, keď je podľa právnych predpisov potrebné osobitné plnomocenstvo. Toto plnomocenstvo dávam i v rozsahu práv a povinností podľa Obchodného zákonníka, občianskeho zákonníka, Občianskeho súdneho poriadku, Správneho poriadku a Exekučného poriadku. Najmä splnomocňujem na zastupovanie vo veci podania Dovolania na Najvyššom súde SR proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14.04.2015 č. k. 11CoP/499/2014-606 a rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 06.05.2014 č. k. 28P/421/2010-540 vo veci dovolateľky o starostlivosť o maloletého [REDAKOVANÉ] a o návrhu matky na zníženie vyživovacej povinnosti na deti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].*“ (citované z plnomocenstva z 21. mája 2015).

69. Sťažovateľka tvrdí, že predbežný záver najvyššieho súdu o tom, že splnomocnila generálnym plnomocenstvom advokáta [REDAKOVANÉ] na jej zastupovanie aj v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 11 CoP 273/2017 vrátane doručovania rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017, z ktorého pri preskúmaní zachovania lehoty na podanie dovolania vychádzal, je nesprávny.

70. Ústavný súd v tejto súvislosti s prihliadnutím na už citované relevantné časti plnomocenstva z 21. mája 2015, predovšetkým berúc do úvahy časť vetnej konštrukcie „*najmä splnomocňujem*“, ktorá má výslovne demonštratívny charakter, konštatuje, že nemôže prisvedčiť predbežnému záveru sťažovateľky o tom, že plnomocenstvo z 21. mája 2015 je splnomocnením výlučne pre právny úkon podania dovolania proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015, a teda ani premise,

podľa ktorej podaním dovolania proti citovanému rozhodnutiu krajského súdu plnomocenstvo z 21. mája 2015 zaniklo.

71. Pokiaľ preto následne najvyšší súd vo veci dovolania sťažovateľke vyhovel a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, ktorý vo veci opätovne meritórne rozhodol rozsudkom sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017, a citované rozhodnutie krajského súdu bolo doručované advokátovi [REDAKOVANÉ], nemožno súhlasiť ani so záverom sťažovateľky o tom, že doručovanie citovaného rozhodnutia bolo právne neúčinné. Z uvedeného dôvodu je pre posúdenie zachovania lehoty pre podanie dovolania rovnako irelevantné aj doručovanie citovaného rozhodnutia samotnej sťažovateľke.

72. Najvyšší súd v napadnutom uznesení v kontexte právneho zastupovania sťažovateľky advokátom [REDAKOVANÉ] v základnom konaní zdôraznil, že nesúhlasí s názorom sťažovateľky o tom, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 mal byť doručovaný tomuto advokátovi s odôvodnením, že plnomocenstvo pre advokáta [REDAKOVANÉ], „*ktorý bol jej právnym zástupcom v základnom konaní v zmysle rozhodnutia Centra právnej pomoci z 1. marca 2013 sp. zn. 16/2003 (4N 311/11), Ev. č. 8680/2013*“, stratilo účinnosť „*dňom právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu, a teda dňom skončenia základného konania*.“.

73. Ústavný súd sa v tejto súvislosti stotožňuje s argumentáciou sťažovateľky v tom, že v čase doručovania rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 „*ostala platná aj plná moc, ktorú sťažovateľka*“ udelila [REDAKOVANÉ] (bod 11 tohto rozhodnutia). Uvedené však nemá vplyv na už správne uvedený záver o tom, že doručovanie rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 advokátovi [REDAKOVANÉ] bolo vykonané právne účinne.

74. Právna úprava obsiahnutá v § 110 ods. 2 CSP (v spojení s § 2 ods. 1 CMP) totiž (obdobne ako právna úprava obsiahnutá v § 48a OSP) nevyklučuje (nevyklučovala) možnosť, aby účastník konania mal viacerých advokátov. V súlade s citovanými ustanoveniami Civilného sporového poriadku a Občianskeho súdneho poriadku sa v takomto prípade

doručí písomnosť tomu z nich, ktorého určí strana na doručovanie písomností. Ak strana výslovne neurčí žiadneho z advokátov, doručuje sa ktorémukoľvek z nich. Aj preto je argumentácia sťažovateľky o tom, že krajský súd mal povinnosť doručovať meritórne rozhodnutie advokátovi [REDACTED] neopodstatnená.

75. Ani zjavná chyba v zistenom skutkovom stave týkajúcom sa podania dovolania, ktoré podľa sťažovateľky bolo podané 27. februára 2018, a nie 28. februára 2018, ako to nesprávne uvádza najvyšší súd, nemá vplyv na záver najvyššieho súdu o zmeškaní lehoty na podanie dovolania, keďže zákonom stanovená lehota na podanie dovolania uplynula 30. januára 2018.

76. S prihliadnutím na všetky uvedené dôvody ústavný súd nevzhliadol v argumentácii sťažovateľky takú ústavno-právnu relevanciu, ktorá by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne umožňovala vysloviť porušenie ňou označených práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní o dovolaní proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 a napadnutým uznesením, ktorým bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté ako podané oneskorene.

77. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za formalistické či nedostatočne odôvodnené, keďže nedodržanie zákonom stanovenej lehoty pre podanie dovolania ako základného predpokladu pre preskúmanie prípustnosti a následne aj opodstatnenosti dovolania bránilo najvyššiemu súdu sa dovolaním ako takým vôbec zaoberať. Z uvedených dôvodov najvyšší súd svojím postupom v napadnutom konaní neznemožnil prístup sťažovateľky k súdu.

78. Najvyšší súd svoje rozhodnutie vo veci odmietnutia dovolania sťažovateľky zdôvodnil v dostatočnej, výstižnej a presvedčivej podobe, preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia

porušenia sa sťažovateľka domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí relevantnej časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

79. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti pre namietané porušenie práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom predchádzajúcim vydaniu tohto rozhodnutia odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie ďalších ustanovení a práv zaručených ústavou, listinou, dohovorom a protokolom č. 7 k dohovoru, je nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomnej previazanosti ňou použitej argumentácie. Aj v tejto časti je preto jej ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu ustanovení a práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a protokolu č. 7 k dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

80. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

81. V súlade s § 132 ods. 1, 2 a 3 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (odsek 1). Ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (odsek 2).

Ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa (odsek 3).

82. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 nadobudol právoplatnosť 15. decembra 2017, t. j. sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť v tejto časti zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie ako oneskorene podanej.

83. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka začiatok plynutia zákonnej dvojmesačnej lehoty podľa § 124 zákona o ústavnom súde odvodzovala odo dňa, keď bolo napadnuté uznesenie najvyššieho súdu doručené právnomu zástupcovi (20. marca 2019). Sťažovateľka zrejme vychádzala z ustálenej judikatúry ústavného súdu, ako aj zákonného ustanovenia § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorých sa lehota na prípadné podanie ústavnej sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní považuje za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, ale s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti posudzovanej veci zjavne vylučujú (m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010). K okolnostiam, ktoré zjavne vylučujú aplikáciu uvedeného právneho názoru, patria predovšetkým také, pri ktorých sťažovateľ v zmysle platnej právnej úpravy nedisponuje oprávnením podať dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej moci, ktorým podľa jeho tvrdenia mali byť porušené jeho základné práva alebo slobody, t. j. ak je dovolanie v konkrétnom prípade zjavne neprípustné. V takýchto prípadoch lehota podľa § 124 zákona o ústavnom súde začne plynúť odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktoré predchádzalo podaniu neprípustného dovolania (sp. zn. IV. ÚS 553/2012).

84. Za okolnosť vylučujúcu aplikáciu citovaného právneho názoru možno považovať aj odmietnutie dovolania ako oneskorene podaného podľa § 447 písm. a) CSP. S povinnosťou najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu preskúmať najskôr splnenie procesných podmienok prípustnosti dovolania je totiž previazaná procesná povinnosť

dovolatela, ktorý je v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 CSP povinne zastúpený advokátom, podať dovolanie v zákonom stanovenej lehote.

85. Aplikujúc uvedené právne názory na vec sťažovateľky, možno podľa názoru ústavného súdu konštatovať, že jej dovolanie postihnuté nedostatkom vyvolaným zanedbaním procesnej povinnosti podať dovolanie v zákonom stanovenej lehote bolo zjavne (už na prvý pohľad) odsúdené na odmietnutie. V takomto prípade nemožno dovolanie (z materiálneho hľadiska) považovať za účinný mimoriadny opravný prostriedok v zmysle § 124 zákona o ústavnom súde, a preto na vec sťažovateľky nie je aplikovateľná judikatúra ústavného súdu o začatí plynutia lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy až po rozhodnutí dovolacieho súdu.

86. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 273/2017 z 24. októbra 2017 a postupu predchádzajúcemu jeho vydaniu odmietol ako oneskorene podanú podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu ustanovení a práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a protokolu č. 7 k dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

87. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

88. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 11 CoP 499/2014 zo 14. apríla 2015, ako aj postupu, ktorý predchádzal vydaniu citovaného rozhodnutia, mohla sťažovateľka podať dovolanie (čo aj využila), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd (najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Cdo 93/2016 z 30. marca 2017 citované rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie

konanie). Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť v posudzovanej veci o dovolaní sťažovateľky vylučuje právomoc ústavného súdu.

89. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu ustanovení a práv podľa ústavy, listiny, dohovoru a protokolu č. 7 k dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

90. Uplatňujúc princíp subsidiarity vyplývajúci z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd konštatuje, že proti napadnutému rozsudku okresného súdu, ako aj postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, mohla sťažovateľka podať odvolanie (čo aj využila), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť v posudzovanej veci o odvolaní sťažovateľky vylučuje právomoc ústavného súdu.

91. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

92. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uplatnenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2019